



Generalitat de Catalunya  
Departament d'Educació  
Col·legi d'Educació Infantil i Primària  
Montbui

# PROJECTE LINGÜÍSTIC



Juny 2010

## INTRODUCCIÓ

---

El projecte de llengües de la nostra escola va ser elaborat a inicis dels anys 80. Amb el pas del temps ha anat patint diverses modificacions i actualitzacions per tal d'adequar-lo al context i a la normativa vigent a cada moment.

Aquest nou projecte lingüístic pretén ser el recull dels acords als quals ha arribat la nostra comunitat educativa. Té en compte tant la realitat sociolingüística actual del centre, com les noves propostes educatives per a l'ensenyament de les llengües marcades des del Departament d'Educació.

L'objectiu general d'aquest instrument és possibilitar al centre definir-se en els tres grans temes següents: el paper de la llengua vehicular, el tractament de les llengües curriculars i els aspectes d'organització i gestió que tinguin repercussions lingüístiques.

El projecte lingüístic forma part del projecte educatiu i té com a funció garantir el dret de tots els alumnes de la nostra escola a:

- dominar la llengua catalana com a vehicle de comunicació oral i escrita per a la construcció de coneixements, per al desenvolupament personal i la cohesió social.
- dominar la llengua castellana per tal de poder utilitzar-la apropiadament com a font d'informació i com a vehicle d'expressió.
- conèixer la llengua anglesa per a esdevenir-ne usuaris i accedir al coneixement.

Els principis expressats en aquest document s'aniran desenvolupant i cada any se'n farà una concreció en el pla anual de centre.

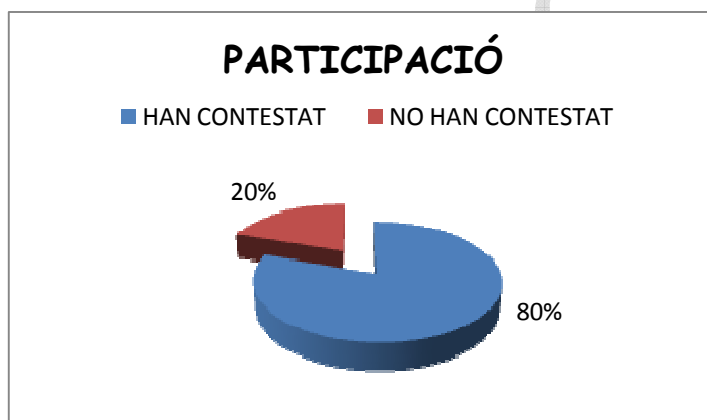
## CONTEXT

---

La majoria dels alumnes de la nostra escola són catalanoparlants nascuts a Caldes de Montbui, fills de pares catalans o de pares immigrants procedents d'altres zones d'Espanya, però que porten molts anys residint a Catalunya.

Des de fa pocs anys està arribant al centre un tant per cent d'alumnat nouvingut procedent, sobretot, de Sud-Amèrica que accedeix a l'escola sense conèixer la llengua vehicular; però amb l'avantatge de parlar el castellà, la qual cosa facilita l'aprenentatge del català per la semblança d'una llengua romànica amb una altra.

A finals del curs 2008-2009 es va realitzar una enquesta per determinar, amb més precisió, la llengua habitual de comunicació de les famílies. La majoria de famílies hi van col·laborar positivament.



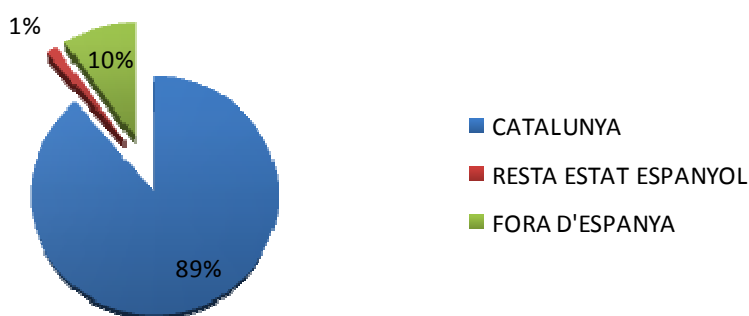
L'anàlisi de les dades està basat en la informació facilitada per les famílies que van contestar l'enquesta.

### Lloc de procedència

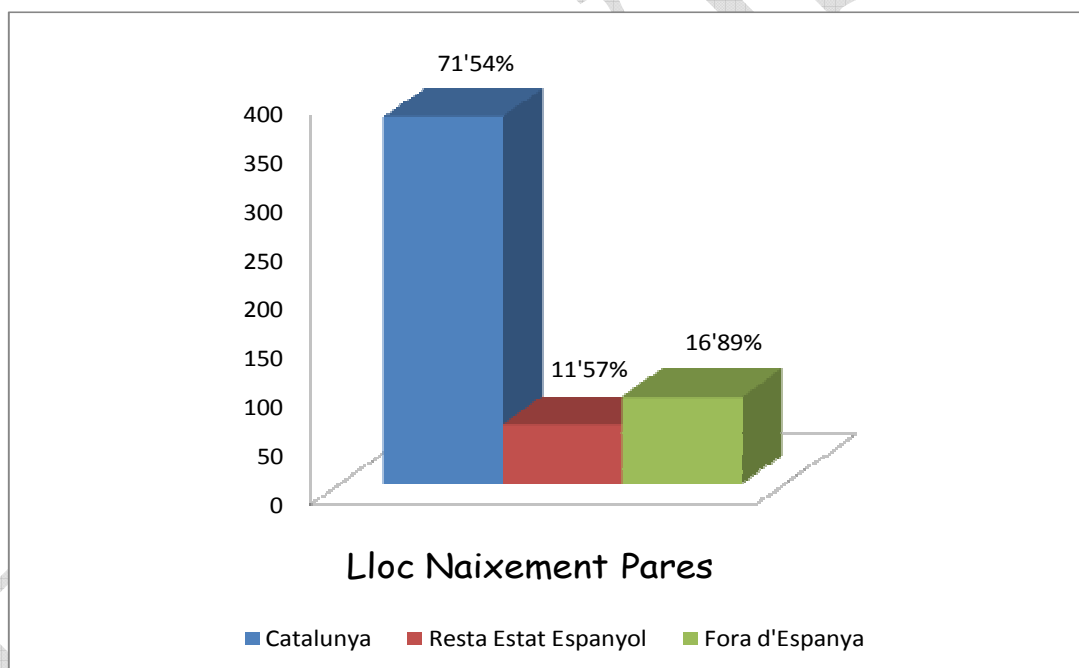
Els resultats obtinguts han estat els següents:

El 89% dels alumnes escolaritzats els cursos 2008-09 són nascuts a Catalunya, mentre que un 1% han nascut a la resta de l'estat espanyol i el 10%, fora d'Espanya. D'aquests últims n'hi ha un 59% nascuts a països sud-americans.

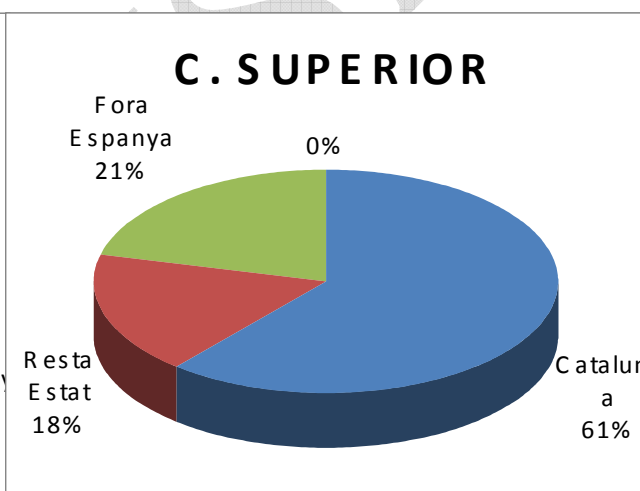
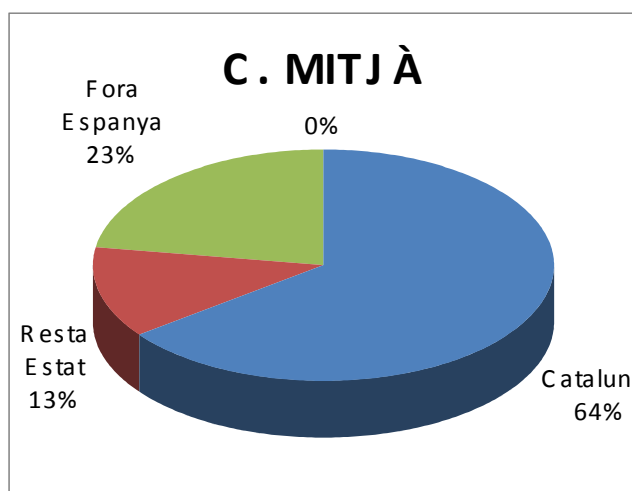
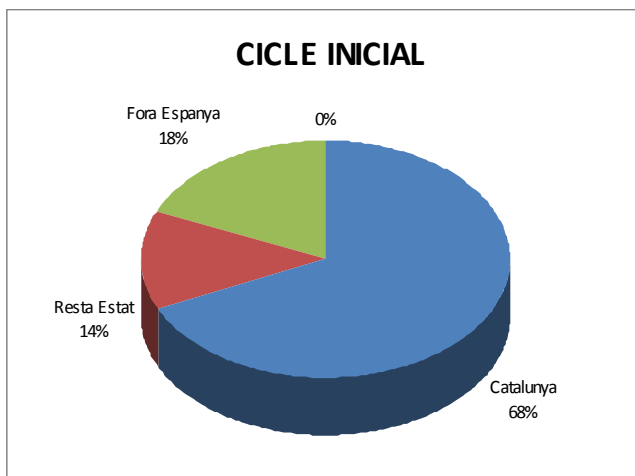
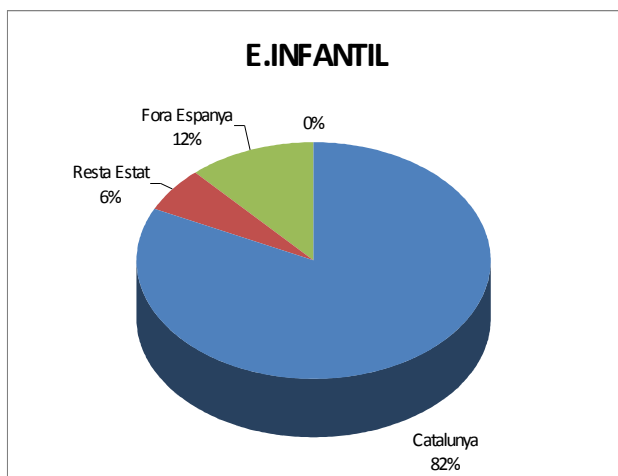
## LLOC DE NAIXEMENT DELS ALUMNES



Si tenim en compte el lloc de naixement dels pares, podem observar que la proporció és semblant a la dels alumnes, tot i que disminueix lleugerament el tant per cent dels nascuts a Catalunya.



Analitzant aquests resultats per cicles, sempre partint del nombre d'enquestes retornades, podem veure que a Ed. Infantil el tant per cent de pares nascuts a Catalunya (82,21%) és molt més elevat que a la resta de cicles. Els nascuts a la resta de l'Estat Espanyol va augmentant a E. Primària. El percentatge de pares nascuts fora d'Espanya és lleugerament superior a E. Primària constatant que entre els tres cicles la diferència és poc significativa.



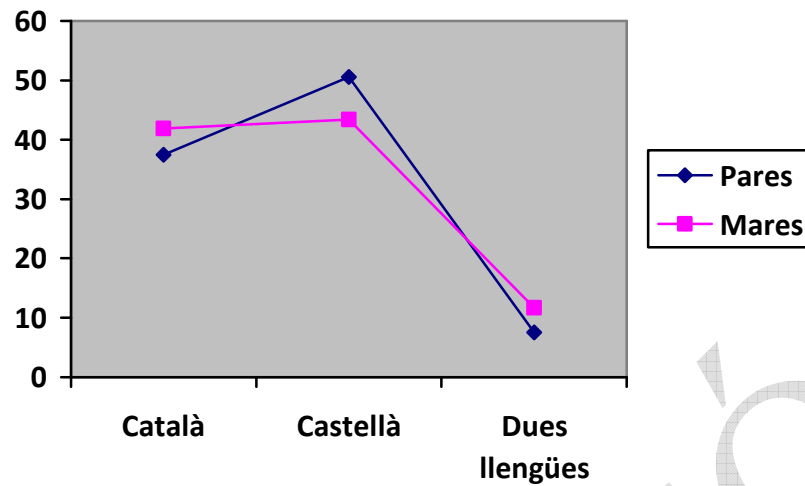
### Llengua d'ús habitual

Persones que utilitzen habitualment el català: 37'74 % de pares i 41'88 % de mares.

Persones que utilitzen habitualment el castellà: 50'56 % de pares i 43'39 % de mares

Persones que utilitzen les dues llengües indistintament: pares, 7'55% i mares, 11'70%

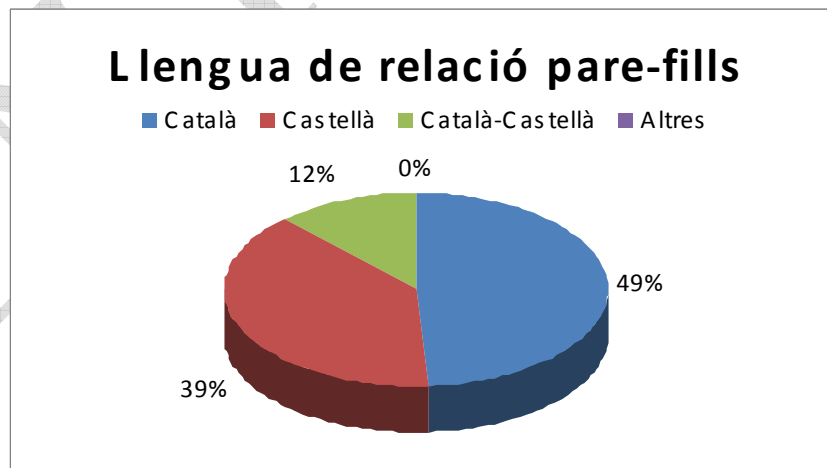
Persones que utilitzen altres llengües (francès, anglès, xinès...): 4'15 %,de pares i 3'03 % de mares.



Es veu que la llengua d'ús habitual predominant és el castellà.

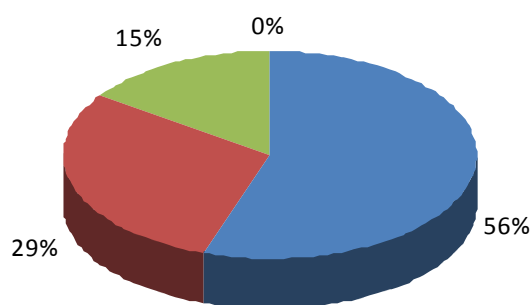
### Llengua de relació

Després d'analitzar els resultats d'aquest apartat es constata que, en moltes famílies, s'usa al mateix temps el català i el castellà com a llengua de comunicació: el pare amb el fills, català; amb la mare, castellà; etc. i fins i tot amb una mateixa persona les dues llengües indistintament. Aquest fet provoca interferències entre les dues llengües.



## Llengua de relació mare-fills

■ Català ■ Castellà ■ Català-Castellà ■ Altres



\* Després de l'anàlisi global dels resultats hem decidit que caldrà fer una revisió periòdica de les dades del lloc de naixement dels alumnes i pares basat en la informació de l'arxiu de l'escola (dades reals de tots els alumnes) i que només caldrà actualitzar periòdicament les dades de la llengua parlada a través d'una enquesta. Aquesta revisió es farà cada quatre cursos.

## LA LLENGUA CATALANA, LLENGUA VEHICULAR I D'APRENTATGE

### 2.1.1 La llengua, vehicle de comunicació i de convivència

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament, i, per tant, és la llengua vehicular de les diferents activitats d'ensenyament i aprenentatge del centre. La llengua catalana és l'eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre i és el vehicle d'expressió de les diferents activitats acadèmiques.

Caldrà vetllar, també, perquè la llengua catalana no quedi limitada a una llengua exclusivament d'aprenentatge, per tant, s'haurà de dinamitzar l'ús del català en tots els àmbits de convivència i de comunicació quotidiana al centre educatiu.

A l'escola, el català és la llengua usada en totes les activitats acadèmiques i és l'eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre.

De totes maneres, darrerament hem constatat que hi ha un grup important d'alumnes que utilitzen la llengua castellana a les hores d'esbarjo i en els canvis de classe.

Davant d'això ens proposem planificar anualment reunions amb tot el personal de l'escola - mestres, monitors, personal no docent, etc.- on s'incideixi en aquest fet i es busquin mecanismes de seguiment, per tal d'afavorir l'ús de la llengua catalana en tots els àmbits de la vida escolar tant dintre com fora de les aules

## 2.1.2. L'aprenentatge de la llengua

### 2.1.2.0. Programa d'immersió lingüística

La llei ens indica que en aquells contextos sociolingüístics en què, quan arriba a l'escola, bona part de l'alumnat desconeix la llengua del sistema educatiu de Catalunya, s'aplicaran les estratègies del programa d'immersió lingüística per tal d'aconseguir que, en acabar l'ensenyament obligatori, tot l'alumnat tingui el mateix coneixement tant del català com del castellà.

Fins fa poc temps, la majoria de l'alumnat era catalanoparlant i, per tant, no calia utilitzar estratègies del programa d'immersió lingüística. En l'actualitat, amb la nova immigració, el percentatge d'alumnat que arriba a l'escola sense conèixer la llengua vehicular comença a ser important i el professorat del centre, en general, no té prou experiència ni formació per fer front als nous reptes educatius en matèria lingüística.

El centre preveurà, en els propers cursos, les mesures necessàries per tal de generalitzar la formació continuada a tot el claustre, amb l'objectiu de poder implementar metodologies actualitzades d'immersió lingüística o Programa d'Immersion Lingüística (PIL) i adequar la didàctica de la llengua a la nova realitat plurilingüe de les nostres aules. Es vetllarà per tal que sigui un projecte compartit per tota la comunitat educativa, que permeti construir una escola de qualitat, arrelada al país i oberta al món.

### *La Llengua Catalana*

#### 2.1.2.1. Llengua oral

El centre prioritza el treball de la llengua oral en tots els seus registres. El paper de la llengua oral és fonamental: cal aprendre a parlar, escoltar i exposar i dialogar per aprendre. Un bon domini de l'expressió és bàsic per ser ciutadans i ciutadanes que estiguin preparats per saber expressar de forma raonada i coherent les seves opinions.

Es treballa habitualment la llengua oral en tots els cicles i es treballen les diverses modalitats de textos orals (entrevista, conversa, dramatització, argumentació...) a totes les àrees, però especialment a l'àrea de llengua.

Cal, però, assegurar-se que tots els mestres, siguin de llengua o no, vetllin per l'acompliment d'aquest acord.

#### 2.1.2.2. Llengua escrita

L'ensenyament de la llengua escrita ha de tenir com a objectiu aconseguir al final de l'ensenyament obligatori formar lectors i escriptors competents. Per aconseguir aquest objectiu s'aplicaran les orientacions que dona el currículum i es planificaran activitats de lectura i escriptura que tinguin en compte les necessitats comunicatives i acadèmiques que té l'alumnat en els diversos nivells.



Al nostre centre l'aprenentatge de la lectura i escriptura es realitza en llengua catalana i es basa, principalment, en l'enfocament metodològic constructivista. Aquest aprenentatge s'inicia a Educació Infantil i es potencia al Cicle Inicial. Actualment ens trobem en el procés de revisió de la programació per adequar-la a les directrius que marca el nou currículum.

Hi ha un plantejament global sobre l'ensenyament de la lectura i l'escriptura que té en compte que es tracta d'un procés complex que cal abordar des de totes les àrees del currículum. Les activitats que es proposen de lectura i escriptura tenen uns objectius clars que es comparteixen amb l'alumnat i s'utilitzen les proves de competències bàsiques com a mecanisme de revisió per millorar cadascuna de les dues habilitats.

Cal assegurar, però, una bona coordinació de tots els mestres en el procés d'ensenyament-aprenentatge de la lectura i l'escriptura. Aquesta coordinació es realitza a través de la Comissió de Llengües on hi ha un membre representant de cada cicle que fa el seguiment dels acords presos.

El curs 2009-2010 la Comissió de Biblioteca conjuntament amb el coordinador Puntedu iniciarà l'elaboració d'un Pla de Lectura de Centre que haurà d'incloure la revisió i unificació de criteris sobre: els materials de treball, l'existència i ús de la biblioteca d'aula, la coordinació de recursos... i assegurar un bon model lector per part dels mestres. Aquest document, un cop aprovat pel Claustre, s'annexarà al PLC

## *Llengua Catalana*

### 2.1.2.3. Relació llengua oral i llengua escrita

En un plantejament integrat de l'ensenyament de les habilitats lingüístiques, la relació que s'ha d'establir entre llengua oral i llengua escrita ha de ser recíproca. Hi ha activitats en què aquesta relació és inherent: la lectura expressiva, el teatre...

Aquest plantejament és compartit per tot el professorat, tot i que la majoria d'activitats es planifiquen des de l'àrea de llengua. S'utilitza la llengua oral i la llengua escrita com a suport per analitzar, reflexionar i millorar qualsevol altra activitat.

Cal, doncs, que es planifiquin activitats des de totes les àrees en què la interrelació de les habilitats hi sigui present.

### 2.1.2.4. La llengua en les diverses àrees

L'aprenentatge de la llengua és responsabilitat del professorat de totes les àrees, el conjunt del Claustre n'ha de ser conscient i actuar en conseqüència. Per tal que l'alumnat assoleixi el nivell d'expressió i comprensió en català concretats en els criteris del projecte lingüístic de centre, l'equip docent aplicarà a l'aula metodologies que estimulin l'expressió oral i escrita amb suports didàctics en català, tenint en compte que això inclou aspectes que es relacionen amb els materials didàctics i d'avaluació.

El Claustre de l'escola considera que assolir un bon nivell d'expressió i comprensió en català és responsabilitat del professorat de totes les àrees.

#### 2.1.2.5. Continuïtat i coherència entre cicles i nivells

Per garantir la funció educativa que tenen tots els centres escolars és bàsic que l'equip docent disposi d'un espai per poder coordinar-se i consensuar els principis metodològics que han d'orientar l'ensenyament de les dimensions que marca el currículum, per acordar els usos lingüístics que s'han d'emprar i el seu ensenyament i per fer el traspàs de la informació sobre les característiques de l'alumnat i sobre els valors que es volen transmetre i treballar.

El nostre centre disposa de documents que concreten els aspectes didàctics i organitzatius. Les programacions i els criteris d'avaluació els elabora una Comissió de Llengües on hi són representats tots els cicles i els especialistes de les tres llengües. Aquesta Comissió es reuneix setmanalment per a dur a terme la revisió vertical dels criteris metodològics i els altres aspectes relacionats amb el currículum,

Les reunions de coordinació de nivell i de cicle estan planificades d'una manera sistemàtica dins l'horari setmanal. A més, el professorat s'organitza en equips intercicles per tractar alguns temes puntuals sempre que es considera necessari.

A part, disposem de protocols per fer el traspàs d'informació d'una promoció d'alumnes quan hi ha un canvi de mestre, quan hi ha un canvi de cicle o canvi d'etapa. També hi ha coordinació amb els centres d'Educació Infantil (de 0 a 3 anys) per als alumnes nous que arribaran al centre i amb els centres de secundària que reben els nostres alumnes.

##### *La Llengua Catalana*

Aquesta coordinació consisteix en el cas dels alumnes d'E. Infantil en una trobada entre la coordinadora del cicle i les mestres de les diferents escoles bressol. En quan als alumnes de Cicle Superior, es realitza el traspàs d'informació sobre l'alumnat a través d'un informe elaborat per l'equip de mestres d'aquell grup d'alumnes i una trobada entre els tutors i els coordinadors de 1r cicle d'ESO. A aquesta trobada també hi assisteixen els tutors de les dues Aules d'Acollida (del nostre centre i de l'IES) així com l'assessora LIC de la zona.

#### 2.1.2.6. Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular

Els centres que reben alumnat nouvingut aplicaran estratègies didàctiques i mesures organitzatives per tal d'aconseguir que aquest alumnat rebi una acollida al centre i una atenció lingüística de qualitat, de manera que se li faciliti l'accés a la llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu de Catalunya en les millors condicions possibles.

El curs 2006-07 l'escola va disposar, per primera vegada, d'una Aula d'Acollida amb una dotació d'un mestre per a poder atendre millor els alumnes nouvinguts que anaven arribant. Actualment la dotació és d'un mestre a mitja jornada.

El centre té elaborats alguns protocols d'acollida, però en aquests moments no té un pla global específic que s'adapti a les característiques reals del centre i que sigui d'aplicació general.

Pel que fa a l'aprenentatge inicial de la llengua, s'han iniciat processos de reflexió i adequació de les metodologies d'aprenentatge del català com a segona llengua, però encara no s'ha

arribat al punt que tot el professorat pugui aplicar estratègies per facilitar una instrucció comprensible en totes les àrees.

Caldrà, doncs, reestructurar el pla d'acollida entenent-lo com el conjunt d'actuacions i mesures organitzatives i curriculars que el centre posa en marxa per tal de facilitar la incorporació de l'alumnat nouvingut i establir els mecanismes necessaris perquè aquest pla d'actuacions sigui compartit i aplicat per tot el professorat.

Així com establir mecanismes de coordinació que facilitin que tot el professorat pugui conèixer les metodologies d'aprenentatge del català com a segona llengua.

#### 2.1.2.7. Atenció a la diversitat

El centre ha de definir com organitza l'atenció a la diversitat de necessitats i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, fet que, en temes lingüístics, s'ha de centrar fonamentalment a reforçar el desenvolupament de la llengua oral a parvulari, l'assoliment de la lectura i l'escriptura en el cicle inicial de l'educació primària i el desenvolupament de la comprensió lectora i l'expressió oral i escrita en la resta de cicles i nivells. Caldrà definir els mecanismes que s'han de posar en funcionament per assolir aquests objectius, els quals fan referència a l'adaptació del currículum, als aspectes organitzatius i a les orientacions metodològiques, comptant amb el suport dels serveis educatius.

#### *Llengua Catalana*

El centre, amb l'assessorament dels serveis educatius, ha definit els mecanismes organitzatius, curriculars i pedagògics per atendre la diversitat de l'alumnat, d'acord amb les orientacions del Departament d'Educació.

L'àrea de Llengua és la rep més recursos.

A Educació Infantil, el treball de Llengua s'organitza de diferents maneres:

- es fa un treball específic de consciència fonològica i llenguatge escrit només amb mig grup d'alumnes a EI2 i a EI3.

- es fan racons de treball de 8-9 alumnes a tots els nivells

Així mateix, els alumnes amb necessitats educatives més específiques són atesos per un mestre de reforç o l'especialista d'Educació Especial, segons les necessitats.

A Educació Primària, l'aprenentatge de Llengua Catalana és reforçat amb el desdoblament dels grups d'alumnes que tenen més de 25 alumnes. Aquest desdoblament es concreta amb la divisió del gran grup en dos subgrups de nivell heterogeni, que treballaran Llengua Catalana i Matemàtiques, sent el tutor -normalment- el que es fa responsable de l'àrea de Llengua.

Els grups amb un nombre d'alumnes per sota de 25 seran reforçats, sempre que sigui necessari, amb la creació d'un grup petit que serà atès per un altre mestre.

A més, els alumnes amb necessitats educatives més específiques són atesos per l'especialista d'Educació Especial.

A més d'això, l'aprenentatge de la lectura es reforça, a Cicle Inicial, amb un o dos mòduls de lectura setmanal a càrrec d'un mestre que fa llegir individualment els alumnes que ho necessiten. Sempre que és necessari aquest reforç de lectura es porta a terme, també, al Cicle Mitjà, si es disposa dels mestres per a dur-lo a terme.

### 2.1.2.8 Avaluació del coneixement de la llengua

El conjunt d'actuacions previst pel centre en relació amb les diferents fases de l'avaluació de l'aprenentatge i l'ús de la llengua inclourà la valoració dels processos d'ensenyament-aprenentatge de les dimensions comunicativa i literària, la gestió del currículum i els mecanismes de coordinació entre el professorat.

Existeixen uns criteris d'avaluació sobre els elements que s'han de tenir en compte a l'hora de valorar els aprenentatges i l'ús de la llengua, però cal revisar-los per a la seva actualització.

Els instruments d'avaluació són diversos i s'apliquen en diferents moments del procés d'ensenyament-aprenentatge, encara que no existeix una aplicació sistemàtica dels diferents tipus d'avaluació. El centre té elaborades unes graelles d'avaluació de cada una de les matèries consensuades per cada cicle i revisades per la Comissió pertinent.

De cara al curs vinent serà una tasca important de la Comissió de Llengües revisar i modificar, si cal, els criteris d'avaluació i els diferents instruments per a adequar-los al nou currículum.

#### *Llengua Catalana*

### 2.1.2.9. Materials didàctics

El centre, a l'hora de determinar els materials didàctics per a l'aprenentatge-ensenyament de la llengua catalana entesos en un sentit ampli (per tant, també s'han de tenir en compte els materials de les àrees no lingüístiques), aplicarà uns criteris clars i coherents sobre quines han de ser les seves funcions, sobre les característiques que han de tenir i sobre l'adequació al currículum, incloent-hi la dimensió literària.

L'escola aplica criteris compartits per a la selecció dels llibres de text. Generalment aquesta selecció la fa el grup de mestres que formen part de la Comissió d'aquella matèria.

El curs 2008-09, degut a l'aplicació de la LOE, es van formar grups de treball per a cada una de les matèries -amb mestres representants de cada cicle- per a la revisió dels llibres nous. Cada grup va fer una proposta que va passar a la Direcció del centre. Un dels criteris del centre és utilitzar, sempre que sigui possible, una mateixa editorial per a tota l'àrea en tots els nivells d'Educació Primària, per tal d'assegurar que la seqüenciació de continguts és completa.

El material per a l'aprenentatge de la llengua catalana per als alumnes d'Educació Infantil és elaborat per l'equip de mestres del cicle, seguint les programacions anuals que es basaven, fins ara, en el segon nivell de concreció del currículum.

Actualment ens trobem en el procés de revisió del currículum, treball fet conjuntament pel Cicle i la Comissió de Llengües, i l'elaboració de les Unitats Didàctiques adequant-les al nou currículum.

Pel que fa a Educació Primària, l'aprenentatge es basa, principalment, en el llibre de text. Actualment els llibres que s'utilitzen són de l'editorial Barcanova. A més, cada cicle té molt material elaborat pels mestres que es va arxivant per a complementar, reforçar i ampliar els continguts treballats en els llibres.

Des del curs 2008-09 es fan servir els quaderns "Lector" de l'editorial Nadal per a reforçar l'aprenentatge de la comprensió lectora (dos quaderns per alumne).

### 2.2.1. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana

#### 2.2.1.1. Introducció de la llengua castellana

El centre, atesa la composició sociolingüística de l'alumnat i la participació o no en un programa d'immersió, assegura una distribució coherent i progressiva del currículum de llengua castellana al llarg de l'etapa i estableix criteris que permetin reforçar i no repetir els continguts comuns que s'ha programat fer-los en el currículum de llengua catalana.

Segons el context sociolingüístic i el projecte educatiu propis, es vetlla per fer un desplegament del currículum incorporant el treball de les formes d'ús de la llengua castellana menys conegudes pel seu alumnat.

S'atenen les atencions individualitzades en llengua castellana.

La majoria de l'alumnat coneix la llengua castellana, bé per ser la seva llengua materna, bé per ser omnipresent en l'entorn. Per a la introducció de l'aprenentatge de la llengua castellana es té en compte la realitat sociolingüística de l'alumnat. Hi ha continuïtat i coherència metodològica entre el que es fa en llengua catalana i el que es fa en castellà. El Claustre té clar que l'objectiu final és que l'alumnat tingui el mateix nivell de llengua catalana que de llengua castellana.

La llengua castellana s'introdueix a Cicle Inicial 1 a nivell oral. A partir d'aquí, es va introduint de manera gradual l'aprenentatge de la lectura i escriptura, sempre tenint present el seu tractament com a segona llengua.

A partir de CI2 s'utilitza el llibre "Jara" de l'editorial Vicens Vives.

#### 2.2.1.2. Llengua oral

El centre té present que l'enfocament emprat en l'aprenentatge i ús de la llengua castellana inclogui activitats perquè l'alumnat adquireixi habilitats lingüístiques, amb especial èmfasi en la competència oral en els primers cursos. Es treballa bàsicament la variant estàndard del castellà, però es valoren les altres variants del castellà, que cada cop són més presents en el centre.

La programació del centre recull el treball específic de llengua oral en tots els cicles. Es treballa d'una manera més intensiva a Educació Infantil i al primer cicle de Primària.

#### 2.2.1.3 Llengua escrita

L'ensenyament de la llengua escrita ha de tenir com a objectiu aconseguir al final de l'ensenyament obligatori formar lectors i escriptors competents. Per aconseguir aquest objectiu s'aplicaran les orientacions del currículum i es planificaran activitats de lectura i escriptura que tinguin en compte les necessitats comunicatives i acadèmiques que té l'alumnat en els diversos nivells. Es farà coordinadament amb l'assignatura de llengua catalana per tal d'aprofitar-ne les transferències.

## Llengua Castellana

Se segueix l'enfocament metodològic que dona el currículum. Les diferents activitats de lectura i escriptura tenen uns objectius clars i estan seqüenciades en funció del procés d'ensenyament. Cal treballar coordinadament amb el professor de llengua catalana.

Cal revisar, com en la resta d'àrees, i modificar, si cal, la programació anual seguint el nou currículum. També caldrà establir un calendari de trobades per facilitar la coordinació entre els mestres.

### 2.2.1.4. Activitats d'ús

El centre preveu l'ús de la llengua castellana en la projecció dels resultats del treball curricular fora de l'aula d'aprenentatge mitjançant: suports educatius a l'ús, com ara la revista, la pàgina web, la ràdio o contactes amb altres centres d'indrets de parla castellana amb qui té un programa conjunt.

El centre assegura la presència dels recursos TIC i audiovisuals en l'aprenentatge de la llengua castellana: com a mitjà d'accés a material divers, per atendre els diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, per la vàlua afegida que aquestes eines tenen en el desenvolupament d'estratègies per al tractament de la informació i per la difusió dels resultats de les tasques d'aprenentatge.

S'imparteix l'assignatura de llengua castellana. Puntualment es fan altres activitats d'incentivació, consensuades per l'equip docent, però que no tenen continuïtat.

Caldrà fer una planificació i coordinació d'aquest tipus d'activitats al llarg de tots els cicles.

### 2.2.1.5. Alumnat nouvingut

El centre ha de posar els mecanismes necessaris per tal que l'alumnat que s'incorpora tardanament al sistema educatiu i que no coneix cap de les dues llengües oficials, en acabar l'ensenyament, les conegui ambdues de la mateixa manera.

La major part de l'alumnat nouvingut que tenim al centre és d'origen sud-americà -un 72%- la qual cosa fa que l'esforç més gran s'hagi de posar en l'aprenentatge de la llengua catalana.

Tot i així es dediquen algunes hores a la setmana a l'ensenyament de la llengua castellana a l'alumnat nouvingut, si el cas ho requereix. Es procura coordinar el procés d'aprenentatge/coneixement de les dues llengües.

### 2.3.1. Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa

L'alumnat, en acabar l'etapa, ha de conèixer, com a mínim, una llengua estrangera per tal d'esdevenir usuaris i aprenents capaços de comunicar-se i accedir al coneixement en un entorn plurilingüe i pluricultural.

Al nostre centre els alumnes només aprenen una llengua estrangera, la llengua anglesa. L'aprenentatge/ensenyament s'inicia a Cicle Inicial.

Caldrà fer una reflexió per decidir si s'avança l'aprenentatge/ensenyament a cicle d'Educació Infantil.

Més endavant, també caldrà replantejar-se si es porta a terme la possibilitat d'impartir blocs de continguts d'àrees no lingüístiques en una llengua estrangera, sempre que es disposi de professorat amb capacitat -prou domini de la llengua anglesa- per a portar-ho a terme.

#### 2.3.1.1. Desplegament del currículum

El centre assegura una distribució coherent i progressiva del currículum al llarg de l'etapa, segons el context sociolingüístic i el projecte educatiu propis, amb un tractament cíclic dels conceptes, variant els contextos d'ús d'acord amb l'etapa madurativa i les necessitats de l'alumnat, i ofereix oportunitats d'ús significatiu de la llengua estrangera dins i fora de l'aula i espais d'interacció/comunicació suficientment variats per donar resposta als diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat.

La distribució del currículum al llarg de l'etapa està assegurada i en procés de revisió per tal d'adequar-la al nou currículum.

El fet que el professorat especialista de Llengua Estrangera canviï cada any dificulta la implantació de metodologies amb activitats globals, agrupaments, etc.

#### 2.3.1.2. Metodologia

El centre vetlla perquè l'enfocament emprat en l'aprenentatge i ús de les llengües estrangeres inclogui oportunitats perquè l'alumnat adquireixi habilitats lingüístiques, amb especial èmfasi en la competència oral en els primers estadis, contribueixi en el desenvolupament cognitiu de l'alumnat i l'ajudi a esdevenir progressivament autònom per continuar aprenent, i aprengui a treballar en col·laboració, tot respectant la diferència.

Tot i que hi ha un enfocament comunicatiu de l'ensenyament de segones llengües, no hi ha una coordinació efectiva entre el professorat de llengües estrangeres del centre.

2.3.1.3. Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

El centre estableix uns criteris de coherència i continuïtat metodològica per a la tria dels materials didàctics i vetlla per a donar oportunitats a l'alumnat per a l'accés a recursos addicionals variats que afavoreixin l'atenció a la diversitat. Cal que s'especifiquin els criteris de coherència i continuïtat metodològica que s'estableixin i com s'atén la diversitat a partir de l'oferta de materials.

Com a la resta de llengües, els alumnes disposen d'un llibre de text per a l'aprenentatge de la llengua anglesa que és el principal material didàctic. A més, els mestres disposen, igual que a la resta d'àrees, d'un important arxiu amb material elaborat i seqüenciat per nivells per al reforç i/o ampliació dels diferents continguts: fitxes, cartronets, imatges, murals... Actualment el llibre de text és de l'editorial Macmillan Heinemann, col·lecció "Bugs".

2.3.1.4. Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

El centre assegura la presència dels recursos TIC, TAC i audiovisuals en l'aprenentatge de la llengua estrangera com a mitjà d'accés a material divers i autèntic, per atendre els diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, per la vàlua afegida que aquestes eines tenen en el desenvolupament d'estratègies per al tractament de la informació, per diversificar els models lingüístics presents a l'aula i per a la difusió dels resultats de les tasques d'aprenentatge.

Tot i que al centre hi ha recursos tecnològics, degut a que el professorat canvia cada curs escolar no hi ha un criteri unificat pel que fa al seu ús.



### 2.4.1. Organització dels usos lingüístics

#### 2.4.1.1. Llengua de centre

Els rètols, cartells, murals i l'ambientació en general han de ser en català. El centre esdevé un refent d'ús de la llengua.

L'escola segueix, des de sempre, un criteri lingüístic favorable a l'ús del català. Per tant, els rètols, els cartells i la decoració general del centre es fan en aquesta llengua. Tothom respecta aquest criteri i se'n fa un seguiment.

#### 2.4.1.2. Documents de centre

Els documents de centre: PEC (i PLC) i RRI amb els continguts i referents de la llengua catalana, han d'impregnar la vida del centre, s'han de revisar i actualitzar periòdicament, els ha de conèixer tot el professorat i cal tenir-los en compte en totes les actuacions per evitar contradiccions entre els documents i les actuacions que se'n deriven. S'han de fer conèixer, encara que sigui en una versió reduïda, al conjunt de la comunitat educativa.

Els documents de centre, amb els continguts referits a llengua catalana, impregnen la vida del centre.

Degut a la implantació de la nova llei d'Educació, caldrà fer-ne una revisió i actualització.

#### 2.4.1.3. Comunicació externa

El centre educatiu empra el català en les seves actuacions internes (actes, comunicats, informes...) i en la relació amb corporacions públiques de Catalunya, institucions i amb les empreses que contracta. També utilitza la llengua catalana en les comunicacions i les notificacions adreçades a persones físiques o jurídiques residents en l'àmbit lingüístic català, sens perjudici del dret dels ciutadans i ciutadanes a rebre-les en castellà, si ho demanen. En aquest darrer cas, es farà en format bilingüe català/castellà. Excepcionalment, i durant el període d'acollida al centre, i sempre que sigui possible, es faran comunicats bilingües català/llengua d'origen per a les famílies novingudes.

El centre redacta normalment la documentació en català. Per acord de Claustre els informes trimestrals als pares es fan en castellà el primer curs d'integració de les famílies novingudes a Catalunya per passar a fer-los en català quan la família resideix a Catalunya tot un curs escolar complet.

S'atenen els casos excepcionals que hi pugui haver.

Fins ara, no ha estat necessari fer comunicacions en les altres llengües de la nova immigració.

#### 2.4.1.4. Llengua de relació amb famílies

Segons l'article 20.2 de la Llei de política lingüística, l'escola ha de fer del català la seva llengua de treball i de projecció interna i externa. El desconeixement del català per part d'algunes famílies no ha de suposar que quedin excloses de les activitats del centre, però tampoc no ha de comportar una renúncia a l'ús de la llengua, que és una oportunitat per a la integració de les famílies de l'alumnat i per a la normalització i extensió del seu ús.

El centre ha acordat que tots els professionals s'adreçaran habitualment en català a les famílies de l'alumnat.

#### 2.4.1.5. Serveis d'educació no formal

El centre educatiu ha de preveure de manera efectiva que, en l'organització i la realització de serveis d'educació no formal al centre (servei d'acollida matinal, menjador escolar, etc.), els adults responsables s'adreçin sempre en català a l'alumnat en qualsevol situació, vetllant per tal que la comunicació de l'alumnat sigui també en català. Per aconseguir-ho ha de garantir la coordinació del centre educatiu amb les persones que duen a terme aquestes activitats.

L'escola es preocupa per tal que els serveis d'educació no formal coneguin i facin seves les orientacions i propostes del centre pel que fa al català com a llengua d'ús i al tractament a la diversitat lingüística.

##### 2.4.1.5.1. Activitats extraescolars

El centre educatiu ha de preveure de manera efectiva que en l'organització i la realització d'activitats extraescolars (tallers d'estudi assistit, activitats d'educació no formal de l'AMPA, Esport a l'escola, etc.) se segueixin els mateixos criteris que s'han establert en el projecte lingüístic. Els responsables d'aquestes activitats s'adreçaran sempre en català a l'alumnat, tant en les situacions formals com en les informals, vetllant per tal que la comunicació de l'alumnat sigui en català. Per aconseguir-ho ha de garantir la coordinació del centre educatiu amb les persones que duen a terme aquestes activitats

Existeixen mecanismes concrets a l'escola per tal que els responsables de les activitats extraescolars coneguin i facin seves les orientacions i propostes de centre pel que fa al català com a llengua d'ús i al tractament de la diversitat lingüística.

#### 2.4.1.5.2. Contractació d'activitats extraescolars a les empreses

L'acord del Govern de la Generalitat (30 de novembre de 2004) estableix: *Per fomentar l'ús del català, el Govern exigirà la presència de la llengua en la contractació pública (...) En general, les empreses contractades per la Generalitat hauran d'utilitzar el català en els rètols, publicacions, avisos i en la documentació adreçada al públic. Quan l'idioma formi part, directament o indirectament, del producte o del servei contractats, aquests hauran de ser en català.*

Per tant, hom vetllarà perquè en la contractació d'activitats extraescolars les empreses usin el català (cases de colònies, transports, excursions, etc.)

La totalitat del professorat té cura de contractar serveis externs favorables a l'ús del català, però no hi ha un criteri específic de centre.

#### 2.4.2. **Plurilingüisme al centre educatiu**

##### 2.4.2.1. Actituds lingüístiques

*Segons la Declaració Universal de Drets Lingüístics, tothom té dret a ésser reconegut com a membre d'una comunitat lingüística i, si s'estableix en el territori d'una altra, té el dret i el deure de mantenir-hi una relació d'integració. Per aquest motiu, el centre educatiu ha de tenir en compte la diversitat lingüística de l'alumnat i aprofitar-la, tant per afavorir l'autoestima com per enriquir el currículum i les activitats ordinàries del centre.*

El centre no disposa d'un programa específic sobre diversitat lingüística, interculturalitat i resolució de conflictes, però la totalitat del professorat té en compte aquesta diversitat i es treballa a l'hora de tutoria. Es viu un clima de centre favorable al plurilingüisme i a la diversitat cultural.

##### 2.4.2.2. Mediació lingüística (traducció i facilitació)

Cal establir pautes d'ús lingüístic favorables a la llengua catalana per a tots els membres de la comunitat educativa i garantir que totes les activitats administratives i les comunicacions entre el centre i l'entorn siguin en llengua catalana, sense perjudici que s'arbitrin mesures de traducció en el període d'acollida de les famílies de l'alumnat nouvingut o que es faciliti documentació bilingüe català/castellà o s'atengui oralment en castellà aquelles persones que expressament ho demanin.

L'escola no ha planificat una política clara de mediació lingüística, però s'han articulat mesures de traducció d'informacions en el moment de l'acollida a les famílies. S'utilitza el servei de traducció sempre que és necessari. Així mateix es facilita documentació en castellà a tothom que ho demani explícitament.

Caldrà detallar-ho en el redactat definitiu del Pla d'Acollida de Centre.

### 2.4.3. Alumnat nouvingut

Amb l'alumnat nouvingut s'utilitzarà sempre el català per fer-ne possible la integració. Cal garantir una atenció individualitzada intensiva en la llengua del centre i que es faci amb metodologia d'ensenyament de llengua estrangera i des d'un enfocament comunicatiu, durant el temps necessari

La majoria del personal docent i no docent s'adreça en català a l'alumnat nouvingut. L'escola garanteix l'atenció individualitzada d'aquests alumnes amb la seva incorporació a l'Aula d'Acollida. Es fa amb un enfocament comunicatiu i amb la metodologia adequada. S'avaluen regularment els resultats i se'n fa un seguiment acurat. Els alumnes que no es poden integrar a AdA per edat, se'ls fa el procés d'immersió lingüística dins l'aula.

### 2.4.4. Organització de la programació curricular

#### 2.4.4.1. Coordinació cicles i nivells

A l'hora d'organitzar globalment la programació curricular de les àrees de llengües, per tal que respongui a les necessitats de l'alumnat del centre, cal establir una coordinació entre el professorat d'un cicle, entre el professorat dels diversos cicles i entre el professorat de nivells diferents encara que, en el cas de l'ensenyament públic, siguin de centres diferents, independentment de la llengua que hi imparteixin.

Hi ha coordinació cicles/nivells en tota l'etapa educativa, però només en una llengua. Aquesta coordinació es porta a terme, primordialment, en les trobades internivells a l'hora de programar les activitats.

Manca una bona coordinació català / castellà / llengua estrangera.

#### 2.4.4.2. Estructures lingüístiques comunes

El treball ben executat de les estructures lingüístiques comunes ajuda a assolir els objectius de l'aprenentatge de la llengua catalana, castellana i llengües estrangeres de l'educació primària i secundària. L'eix vertebrador de l'ensenyament de llengües de Catalunya gira entorn del tractament d'aquestes llengües i en com s'organitza l'ensenyament-aprenentatge de les estructures lingüístiques comunes.

L'escola ha reflexionat sobre el tractament de les estructures lingüístiques comunes i preveu que s'imparteixin en llengua catalana. L'acord del tractament de llengües i de les estructures lingüístiques comunes involucra tots els professors de l'àrea de llengua, tot considerant els principis bàsics de la seva metodologia: evitar repetició de continguts, afavorir la transferència d'aprenentatges entre llengües, evitar l'anticipació d'aprenentatge i atendre l'especificitat dels continguts. El centre ha pres la decisió de triar el material curricular per a

l'ensenyament-aprenentatge del tractament de la llengua catalana com a primera llengua d'aprenentatge.

#### *Organització i Gestió*

Cal establir sistemes de seguiment / avaluació per millorar la coordinació entre els mestres de llengua catalana i llengua castellana d'un mateix cicle/nivell i establir, des de la Comissió de Llengües, criteris que permetin reforçar i no repetir els elements comuns entre les llengües.

#### **2.4.6. Biblioteca escolar**

La biblioteca escolar és un centre de recursos, un espai d'aprenentatge i de suport al desenvolupament de les àrees curriculars, on es pot trobar tot tipus d'informació en diferents suports, que ha d'estar a l'abast de l'alumnat, del professorat i de tota la comunitat educativa. La composició del seu fons ha de respondre al nivell educatiu de l'alumnat del centre i ha de preveure la diversa tipologia dels seus usuaris/es. La llengua dels documents ha de ser preferentment la catalana, però el fons també ha de tenir en compte les llengües curriculars i la diversitat lingüística de l'alumnat. Tanmateix, el fons ha de mantenir-se actualitzat i ha d'haver-hi un equilibri entre els materials de ficció i els de coneixements, un 60% i un 40% aproximadament.

La dinamització de la biblioteca escolar comprèn la planificació i el desenvolupament de diferents programes, propostes i activitats de foment de la lectura i el pla de lectura de centre.

L'escola té una biblioteca amb un fons de documents suficient per donar resposta a les necessitats d'informació de la comunitat educativa. Pel que fa a la llengua, la majoria dels documents estan escrits en català, però també s'ha tingut en compte la incorporació d'altres escrits en la resta de llengües del currículum; tot i que caldria fer una revisió d'aquests.

Pel que fa a les activitats de foment de la lectura i accés i ús de la informació, cal tenir present que l'escola forma part del projecte d'innovació *Puntedu* des del curs 2006/07 i ha disposat d'un mestre de  $\frac{1}{2}$  jornada per a la dinamització de la biblioteca.

Des del curs 2007/08 s'ha creat la Comissió de Biblioteca per coordinar les diferents activitats que es duen a terme.

Així mateix, des de la implantació de la 6a hora, cada grup d'alumnes té en l'horari lectiu un mòdul anomenat *Biblioteca* per a fer activitats de motivació lectora.

La Comissió de Biblioteca té, entre altres objectius, l'elaboració del Pla Lector de Centre i també s'ha proposat, per al curs 2009-10, iniciar una programació vertical que inclogui activitats de motivació a la lectura, accés a la informació i formació d'usuaris.

## Organització i Gestió

### 2.4.6.1. Accés i ús de la informació

L'accés i ús de la informació o la competència informacional, té com a objectiu la promoció d'activitats encaminades a l'adquisició de les habilitats i destreses necessàries per ajudar l'alumnat a reconèixer quan la informació és necessària, com localitzar-la, com avaluar-la i com comunicar-la de forma efectiva, amb l'objectiu de transformar-la en coneixement personal. Aquest plantejament implica el desenvolupament d'habilitats de pensament, d'ús de tecnologies d'informació i d'ús de fonts d'informació general. El treball de la competència informacional ha de ser assumit per tot el professorat en col·laboració amb la biblioteca del centre, entesa com a espai transversal de suport en el desenvolupament de les àrees curriculars. En aquest procés formatiu s'ha de tenir en compte la situació sociolingüística actual de la societat catalana, amb el català com a llengua vehicular i la presència de les llengües curriculars i les de la nova immigració.

Així mateix, des de la implantació de la 6a hora, cada grup d'alumnes té en l'horari lectiu un mòdul anomenat *Informàtica* per a fer activitats de coneixement a nivell d'usuari així com activitats de tipologia diversa com activitats de reforç de les matèries curriculars, preferentment llengües i matemàtiques. La Comissió d'Informàtica va elaborar una programació vertical amb la seqüenciació d'aquestes activitats.

Cal, però, elaborar una planificació, recollint les activitats de cerca i ús d'informació que es fan a les aules, als cicles i a la biblioteca. Aquesta planificació l'ha de fer conjuntament la Comissió de Biblioteca i la Comissió d'Informàtica.

### 2.4.6.2. Pla de lectura de centre

El Pla de Lectura de Centre (PLEC) és el conjunt d'objectius i metodologies per promoure:

1. l'aprenentatge de la lectura, entès com una progressió ascendent en l'adquisició de la comprensió lectora
2. l'aprenentatge a través de la lectura, entès com la capacitat de cercar, comprendre i assimilar textos amb una finalitat investigadora concreta
3. el gust per llegir, entès com l'adquisició d'un hàbit basat en el gaudi
4. la formació d'usuaris, entesa com l'adquisició de les eines, tècniques i metodologies de les diferents formes d'accés tant a la lectura com a font d'informació com a la lectura com a font de gaudi.

El centre educatiu ha de treballar en col·laboració activa amb les famílies (AMPAS) i altres institucions, com poden ser les biblioteques públiques i les administracions (plans d'entorns, plans municipals...)

El PLEC ha de reconèixer la complexa situació sociolingüística de la societat catalana, i vetllar perquè el català continuï essent la llengua vehicular i d'aprenentatge, a la vegada que hi hagi una presència adequada de els altres llengües curriculars i un reconeixement de els de la nova immigració.

El centre està començant a elaborar el seu propi PLEC, recollint les activitats de dinamització de la lectura que es fan a les aules i a la biblioteca.

La Comissió de Biblioteca iniciarà el redactat del PLEC el curs 2009-2010.

*Organització i Gestió*

## 2.4.7. **Projecció del centre**

### 2.4.7.1. Pàgina web del centre

El centre té una pàgina web que li permet la comunicació amb tota la comunitat educativa. S'hi pot trobar tota la informació que necessita l'alumnat i les seves famílies: documentació, informació sobre els estudis que es fan al centre, característiques, programació de sortides, activitats extraescolars, participació en projectes... La web és en llengua catalana, tot i que pot haver-hi escrits en altres llengües si corresponen a activitats fetes en altres llengües curriculars.

La pàgina web és un recurs compartit i usat per una bona part de la comunitat educativa. S'edita en llengua catalana. S'hi troba informació sobre les característiques de l'escola, l'organització, els projectes, les sortides, les activitats dels alumnes, les festes, les activitats extraescolars, etc.

S'actualitza setmanalment.

### 2.4.7.2. Revista

El centre té una revista que permet la comunicació amb tota la comunitat educativa. Serveix per treballar el llenguatge periodístic amb l'alumnat i per difondre les activitats i els treballs en què es participa. També hi ha espais de reflexió dedicats bàsicament a les famílies.

La revista del centre va néixer l'any 1996 amb el nom de "La Finestra". En principi, se'n feia una cada trimestre i recollia treballs fets pels alumnes, articles d'opinió i espais dedicats a les famílies i a la tasca de Consell Escolar.

Actualment, "La Finestra" s'edita un cop per curs escolar. Es tracta d'un número monogràfic que recull els treballs i activitats que s'han portat a terme durant la Setmana Temàtica. Es reparteix a les famílies procurant que coincideixi amb la festivitat de sant Jordi.

## CONCRECIÓ OPERATIVA DEL PROJECTE

### 3.1 Pla Anual

En aquest projecte s'han marcat uns objectius que caldrà anar treballant a llarg termini.

Queda per determinar l'ordre de prioritització.

Els més prioritaris i que formen part del Pla Anual del curs 2009-2010 són:

OBJECTIUS	RESPONSABLES	TEMPORITZACIÓ
Fer la revisió vertical de la seqüenciació de continguts de l'àmbit de llengües.	- Comissió de Llengües - Equip directiu	- Al llarg del curs
Fer la comparació entre els objectius i continguts marcats en el 2n nivell de concreció que teníem (LOGSE) i el nou currículum.	- Els equips de Cicle - La Comissió de Llengües	- Al llarg del curs
Elaborar el PLEC (Pla de Lectura de Centre)	- Comissió de Biblioteca - Equip directiu	- 1r Trimestre

### 3.2 Distribució del temps curricular de l'àmbit de llengües

	Horari mínim Departament		Estructures lingüístiques comunes		Horari lliure disposició		Totals	
	Hores Setmana	Hores curs	Hores Setmana	Hores curs	Hores Setmana	Hores curs	Hores Setmana	Hores curs
<b>L. CATALANA</b>								
CI1	2	70	1'5	52'5	1'5	52'5	5	175
CI2	2	70	1'5	52'5	1	35	4'5	157'5
CM1	2	70	1	35	1	35	4	140
CM2	2	70	1	35	1	35	4	140
CS1	2	70	1	35	1	35	4	140
CS2	2	70	1	35	1	35	4	140
<b>Total</b>	12	420	7	245	6'5	227'5	25'5	892'5
<b>L. CASTELLANA</b>								
1r curs (CI)	2	70			-	-	1'5	52'5
2n curs (CI)	2	70			-	-	2'5	87'5
3r curs (CM)	2	70			0'5	17'5	2'5	87'5
4t curs (CM)	2	70			0'5	17'5	2'5	87'5
5è curs (CS)	2	70			1	35	3	105
6è curs (CS)	2	70			1	35	3	105
<b>Total</b>	12	420			3	105	15	525
<b>L. ESTRANGERA</b>								
1r curs (CI)	1	35			0'5	17'5	1'5	52'5
2n curs (CI)	1	35			0'5	17'5	1'5	52'5
3r curs (CM)	1'5	52'5			1	35	2'5	87'5
4t curs (CM)	1'5	52'5			1	35	2'5	87'5



5è curs (CS)	2	70		0'5	17'5	2'5	87'5
6è curs (CS)	2	70		0'5	17'5	2'5	87'5
<b>Total</b>	<b>9</b>	<b>315</b>		<b>4</b>	<b>140</b>	<b>13</b>	<b>455</b>

Aquest Projecte Lingüístic va ser aprovat en reunió de Consell Escolar celebrada el dia 30 de juny de 2010.

Mercè Brunet Delgado  
Secretària

Magda Agustí i Pujol  
Directora

EN REVISIÓ